

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระบบทดลองในวิชาพัฒนาสติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

1. ตัวอย่างประชากรนักเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2537 ชั้นศึกษาอยู่ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 จำนวน 400 คน ตัวอย่างประชากรนี้ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

2. ตัวอย่างประชากรครุ เป็นครุสอนวิชาพัฒนาสติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่ตัวอย่างประชากรนักเรียนศึกษาอยู่ ได้ตัวอย่างประชากรครุจำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ฉบับ คือ

1. แบบทดสอบโน้ตศิลป์ที่คลาดเคลื่อนในวิชาพัฒนาสติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบเลือกตอบชี้มั่นจำนวนตัวเลือกข้ออธิบายจำนวนโน้ตศิลป์ที่คลาดเคลื่อนที่คาดว่านักเรียนจะมีในทักษะนั้นๆ แบบทดสอบนี้วัดโน้ตศิลป์ที่คลาดเคลื่อนในบทเรียนเรื่อง วิทยาศาสตร์เพื่อการสร้างสรรค์ น้ำเพื่อชีวิต และสารรอบตัว มีจำนวน 45 ข้อ ชั้นผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเรียงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21 - 0.57 ค่าความยกจ่ายระหว่าง 0.21 - 0.75 และมีค่าความเท็จ 0.84

2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุของการมีโน้นก็คลาดเคลื่อนในวิชาชีวิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้งผู้อ่อนร่างกาย เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของครูสอนวิชาชีวิตศาสตร์ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับสาเหตุของการมีโน้นก็คลาดเคลื่อนในวิชาชีวิตศาสตร์จำนวน 12 โน้นก็ของตัวอย่างประชากรนักเรียน แบบสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบความจริงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบ และแบบสัมภาษณ์ไปทดลองและสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้มามวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

จากการศึกษามโน้นก็คลาดเคลื่อนในวิชาชีวิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ปรากฏผลดังนี้

1. ตัวอย่างประชากรมีโน้นก็คลาดเคลื่อนในบทเรียน 3 บทเรียน
2. หัวข้อที่ตัวอย่างประชากรมีโน้นก็คลาดเคลื่อนได้แก่หัวข้อในบทเรียนเรื่องวิทยาศาสตร์เพื่อการสร้างสรรค์ น้ำเพื่อชีวิต และสารรอบตัว ซึ่งมีจำนวน 6 หัวข้อดังนี้
  - 1) ความหมายของวิทยาศาสตร์
  - 2) วัสดุการของน้ำ
  - 3) สมบัติบางประการของน้ำ
  - 4) การจำแนกสารรอบตัว
  - 5) สารละลายน้ำ
  - 6) ความเป็นกรด - เบสของสาร

3. ข้อความนักศึกษาเคลื่อนของตัวอย่างประชากรเรียงตามลำดับตามค่าร้อยละของตัวอย่างประชากรที่มีนักศึกษาเคลื่อนจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 3.1 จุดเดือดของน้ำคืออุณหภูมิที่ 100 องศาเซลเซียสเสมอ
- 3.2 สารที่ประกอบด้วยสารมากกว่า 1 อัตราเป็นสารเนื้อผสมเสมอ
- 3.3 เมื่อใช้ลักษณะเนื้อสารเป็นเกณฑ์ในการจำแนกสารได้เป็นสารที่เป็นของแข็ง ของเหลว และก๊าซ
- 3.4 วิทยาศาสตร์หมายถึงความรู้ กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี
- 3.5 สารละลายอิ่มตัวเป็นสารละลายที่มีตัวถูกละลายอยู่เต็มที่จนไม่สามารถละลายได้อีกที่อุณหภูมิใด
- 3.6 เมื่อสารละลายอิ่มตัวมีอุณหภูมิสูงขึ้นตัวถูกละลายจะละลายได้เพิ่มขึ้นเสมอ
- 3.7 จุดหลอมเหลวของน้ำแข็งคืออุณหภูมิที่ 0 องศาเซลเซียสเสมอ
- 3.8 จุดเยือกแข็งของน้ำคืออุณหภูมิที่ 0 องศาเซลเซียสเสมอ
- 3.9 ความร้อนเท่านั้นเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้น้ำเกิดการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง
- 3.10 การทดสอบแหล่งที่มาของกรดสามารถทดสอบได้ด้วยกระดาษลิมมส์
- 3.11 สารละลายเป็นสารเนื้อเดียวที่มีสถานะเป็นของเหลวที่ประกอบด้วยสารมากกว่า 1 อัตราเท่านั้น
- 3.12 เมื่อใช้สมบัติความเป็นกรด - ベースเป็นเกณฑ์ในการจำแนกสารได้เป็นสารที่มีสมบัติเป็นกรด และベース

4. สาเหตุของการนักศึกษาเคลื่อนในวิทยาศาสตร์ของตัวอย่างประชากรตามความคิดเห็นของครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ดังนี้

- 4.1 การสอนของครูไม่ชัดเจน
- 4.2 ครูมีนักศึกษาเคลื่อน
- 4.3 ความรู้ ความเข้าใจเดิมของนักเรียนคลาดเคลื่อน
- 4.4 นักเรียนเข้าใจความหมายของคำบางคำผิดพลาดโดยน่าคิดว่าใช้ในชีวิตประจำปัจจุบันกับศพที่เฉพาะทางวิทยาศาสตร์
- 4.5 ต่ำรากบลังเลเมื่อเขียนไม่ชัดเจน
- 4.6 นักเรียนขาดประสิทธิภาพ

อกิจกรรมผล

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากศึกษา 5 มิติโน้นที่คลาดเคลื่อนในวิชาวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิลิตปีที่ 4 ภาควิชาพิสิกส์ เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ คณบดี ดร. วิทยา คงศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิจัยเรื่อง “การสอนวิทยาศาสตร์ ให้เข้าใจในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีโน้นที่คลาดเคลื่อนในวิชาวิทยาศาสตร์ที่เข้าใจผิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร. สถาพร แสงศักดิ์ (2519) ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในวิชาวิทยาศาสตร์ การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เนื่องจากศึกษา 5 มิติโน้นที่คลาดเคลื่อนในวิชาวิทยาศาสตร์นั้น บ่งบอกให้ทราบว่า นักเรียนสังขานไม่สามารถทำความเข้าใจมโน้นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพียง เริ่มดำเนินการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ในวิชาต่างๆรวมทั้งวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น พิมพ์ ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดการวิจัยสภาพ และปัญหาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากศึกษา 5 พบร่วมกับครุวิทยาศาสตร์ท้องสอนหลายวิชาทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน ครุยวิทยาศาสตร์ ความเข้าใจวิธีการสอนแบบลึกล้ำเสาะหาความรู้ และโรงเรียนขาดแคลนหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ปัญหาต่างๆเหล่านี้มีผลต่อการเรียนรู้มโน้นที่ของนักเรียน

มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนที่ได้จากความคิดเห็นของครูสอนวิชาพิทยาศาสตร์หลายประการ ดังนี้
2.1 จากผลการวิจัยพบว่า การสอนของครูไม่สำคัญ เนื่องจาก เนื้อหาที่นักเรียนเน้นมโนทัศน์ที่
คลาดเคลื่อน สอดคล้องกับค่ากล่าวของ โรเบิร์ต เอ็ม ดับเบลยู ทราเวอร์ส (Travers,
1967) ที่ว่า "ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างไรขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครู" นอกจากนี้เทคนิค
การสอนของครู เช่น การยกตัวอย่าง และการสรุปจะช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ
เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น จากผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้เทคนิคการสอนบางประการ เช่น ครู
ไม่ได้สรุปให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างสถานะของสารและลักษณะเนื้อสาร ครูไม่ได้ให้

ความรู้เพิ่มเติมว่ามีสาระละลายอื่นตัวบางอย่างที่ต้องกลบละลายไม่สามารถละลายได้เพิ่มขึ้นเมื่อสารละลายอื่นตัวนั้นมีอุณหภูมิสูงขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลันธนา เช่าวีร์ชา (2533) ที่สรุปได้ว่า ครูขาดเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ที่ถูกต้องเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาพื้นที่ภาพ

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน ทำให้นักเรียนมีโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน น่าจะเป็น เพราะว่าในการเรียนการสอน ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในมโนทัศน์ต่างๆไปสู่นักเรียน ครูที่มีโนทัศน์ต่างๆถูกต้อง จะมีผลต่อความเข้าใจของนักเรียนที่ถูกต้องของนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ครูบางคนมีความรู้ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องแท้จริง เช่น มีความรู้ ความเข้าใจว่าน้ำแข็งมีจุดหลอมเหลวเท่ากับ 0 องศาเซลเซียสเสมอ หรือน้ำมีจุดเยือกแข็งเท่ากับ 0 องศาเซลเซียสเสมอ ทำให้นักเรียนได้รับการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องแท้จริงนี้ด้วย สอดคล้องกับ สุวินล เอียวแก้ว (Suwimon Kiokaew, 1988) ที่กล่าวว่า "ครูบางคนมีโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในเรื่องที่ตนเองสอน จึงทำให้นักเรียนได้รับการถ่ายทอดโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในเรื่องนั้นๆ ด้วย"

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความรู้ ความเข้าใจเดิมของนักเรียนคลาดเคลื่อน ทำให้นักเรียนมีโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน สอดคล้องกับที่ คณะกรรมการพัฒนาการสอนและผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย (2525) ได้กล่าวว่า "ประสบการณ์เดิมของนักเรียนจะเป็นพื้นฐานในการที่จะทำให้เกิดมโนทัศน์ในระดับต่อไป" และจำแนก รายละเอียด (2516) ที่กล่าวว่า "การที่บุคคลจะเกิดมโนทัศน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นจะต้องมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ ความจริง หลักการ และสรุปรวมของเรื่องนั้นมาแล้ว"

จากการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับประสบการณ์ในระดับประถมศึกษามาก่อนว่า น้ำมีจุดเดือดที่ 100 องศาเซลเซียสเสมอ หรือจุดหลอมเหลวของน้ำแข็ง และจุดเยือกแข็งของน้ำเท่ากับ 0 องศาเซลเซียสเสมอซึ่งเป็นความรู้ความเข้าใจเดิมที่คลาดเคลื่อน และนักเรียนมีความจำฟังแฝง จนยกที่จะแก้ไขให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องได้ และสอดคล้องกับ ออซูเบล (Ausubel, 1968) อาร์ ไครเวอร์ และ เจ ลีสเลย์ (Driver and Easley, 1978) และอาร์ เอฟ กันสโตน และคณะ (Gunstone et al., 1981) ที่กล่าวสรุปใจความได้เป็นเดียวกันว่า มนโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนจะฟังแฝงอยู่ในโครงสร้างของกระบวนการเรียนรู้ ทำให้เป็นสิ่งแก้ไขได้ยาก และยังมีผลต่อการทำความเข้าใจในโนทัศน์ทั้งหมดด้วย

2.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนเข้าใจความหมายของคำบางคำพิเศษโดยนำภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาปะปนกับศัพท์เฉพาะทางวิทยาศาสตร์ ทำให้นักเรียนมึนโน่นกัน คลาดเคลื่อน ทั้งนี้ เพราะคำบางคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันกับที่ใช้ในทางวิทยาศาสตร์ใช้คำเดียวกัน แต่ความหมายไม่เหมือนกัน เช่น ในวิทยาศาสตร์ ความหมายของคำว่าสารเนื้อผสมหมายถึงสารที่ม่องเห็นไม่เป็นเนื้อเดียวกันที่ประกอบด้วยสารมากกว่า 1 ออย่าง แต่โดยทั่วไปคำว่า "ผสม" หมายถึงรวมกันอยู่ หรือความหมายของคำว่าสารละลาย หมายถึงสารเนื้อเดียวกันที่ประกอบด้วยตัวทำละลาย และตัวถูกละลาย แต่โดยทั่วไปคำว่า "ละลาย" หมายถึงสลายไปกับของเหลวซึ่งนักเรียนแยกความแตกต่างของความหมายไม่ได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำในวิทยาศาสตร์คลาดเคลื่อน สอดคล้องกับ สุวิมล เจี้ยวแก้ว (Suwimon Kiokaew, 1988) ที่กล่าวว่า "นักเรียนมักนำคำที่ใช้ทางวิทยาศาสตร์ไปเทียบความหมายกับคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นเหตุให้นักเรียนมึนโน่นกันที่คลาดเคลื่อน"

2.5 จากผลการวิจัยที่พบว่า ต่อรากบงเล่นเชื่นไม่ชัดเจนทำให้นักเรียนมึนโน่นกัน ที่คลาดเคลื่อน ทั้งนี้ เพราะต่อรากบงสื่อถึงที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นแหล่งความรู้ที่นักเรียนสามารถใช้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ถ้าต่อรากบงอธิบายเรื่องหนึ่งเรื่องใดอย่างชัดเจน หรือมีรายละเอียดมากพอจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจมโน่นกันในเรื่องนั้นๆ ถูกต้อง ตั้งงานวิจัยของ พนัส ทันนาคินทร์ (2526) ที่กล่าวว่า "การอธิบายมโน่นกันที่ชัดเจนนี้ย่อมสร้างมโน่นกันที่ถูกต้องและชัดเจน" จากผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าต่อรากบงเล่นเชื่นไม่ชัดเจน เช่น เชื่อนว่าน้ำมีจุดเดือดเท่ากับ 100 องศาเซลเซียส หรือน้ำแข็งมีจุดหลอมเหลวเท่ากับ 0 องศาเซลเซียส การเชื่อนี้เพียงเท่านี้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาไม่ได้ให้รายละเอียดมากพอที่จะอธิบายให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง แต่ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่าน้ำจะมีจุดเดือดเท่ากับ 100 องศาเซลเซียสและน้ำแข็งมีจุดหลอมเหลวเท่ากับ 0 องศาเซลเซียส เช่นกัน (Suwimon Kiokaew, 1988) ที่กล่าวว่า "ต่อรากบงเล่น เช่นกัน สอดคล้องกับ สุวิมล เจี้ยวแก้ว (Suwimon Kiokaew, 1988) ที่กล่าวว่า "ต่อรากบงเล่นเสนอความหมายในบางเรื่องไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนบางส่วนคิด หรือตีความหมายขึ้นมาเอง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดมโน่นกันที่คลาดเคลื่อนในเรื่องนั้นๆ" และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาภารณ แสงศิริ (2518) ที่กล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนสืบเนื่องมาจากหังสือแบบเรียนที่ให้มโน่นกันในเรื่องนั้นไม่ชัดเจน

2.6 จากผลการวิจัยที่พบว่า การขาดประสพการณ์ตรง ทำให้นักเรียนมีโน้ตศัพท์ที่คลาดเคลื่อน ทั้งนี้เพื่อระบายประสพการณ์ตรง เช่น การทำการทดลอง และการได้พบเห็นด้วยตัวเอง จะช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจมโน้ตศัพท์ด้วยประสพสัมผัส ดังค่าว่าของข้อพิพ. วิชชารุช (2519) ที่ว่า "การเรียนรู้มโน้ตศัพท์เริ่มจากผู้เรียนได้ประสพการณ์ ซึ่งได้แก่ การเห็น การได้อิน" และคงจะอนุกรรมการพัฒนาการสอนและผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์ ของทบวงมหาวิทยาลัย (2525) ได้กล่าวว่า "การเรียนรู้เริ่มต้นจากการสัมผัส รับรู้ประสพการณ์ ต่างๆ เป็นเรื่องแรก . . การจัดประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนให้ได้สัมผัสของจริงให้มากที่สุด ทำให้นักเรียนเกิดความสัมพันธ์ทางความคิดด้วยตนเอง ทำให้เกิดมโน้ตศัพท์ใหม่ได้" การที่นักเรียนเรียนรู้มโน้ตศัพท์โดยไม่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เช่น การทำการทดลองด้วยตนเอง การได้เห็นของจริง แต่เรียนรู้จากการจินตนาการตามการอธิบายของครู หรือการอธิบายของหนังสือ ทำให้นักเรียนมีมโน้ตศัพท์คลาดเคลื่อนได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลันกานา เชาว์ปรีชา (2533) ที่กล่าวสรุปได้ว่า การที่นักเรียนขาดประสบการณ์ตรงในเนื้อหาเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีมโน้ตศัพท์คลาดเคลื่อนในวิชาวิทยาศาสตร์ภาษาพื้นถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ในด้านแหล่งสู่ ผู้ให้น้ำที่ในการพัฒนาหลักสูตรควรตรวจสอบหนังสือ และต่อมาค่าง ๆ ที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อตรวจสอบมโน้ตศัพท์ต่างๆ ว่าชัดเจนหรือไม่ หากหนังสือ และต่อมาตั้งแต่ล่ามีการอธิบายมโน้ตศัพท์ไม่ชัดเจน ต้องให้มีการปรับปรุงแก้ไขก่อนอนุมัติให้ใช้เป็นหนังสือที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนได้

2. ในด้านการเรียนการสอน

- 2.1 ครูผู้สอนควรสำรวจความรู้ ความเข้าใจมโน้ตศัพท์ต่าง ๆ ของนักเรียน ภายหลังการเรียนการสอนทุกครั้ง โดยการซักถาม และการทดสอบจะทำให้ทราบว่านักเรียนแต่ละคน และนักเรียนส่วนใหญ่มีมโน้ตศัพท์ที่ถูกต้อง หรือมโน้ตศัพท์คลาดเคลื่อน และมีลักษณะความคลาดเคลื่อนอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

2.2 ครุครูรศึกษาวิธีการสอน และเทคโนโลยีการสอนต่างๆเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนให้นักเรียนสามารถเข้าใจมโนทัศน์ในวิชาภysics ศาสตร์ได้ง่ายยิ่ง

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยดังไป

ควรฝึกการศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการสอน และเทคโนโลยีการสอนต่างๆ เพื่อให้ทราบว่าวิธีการสอน และเทคโนโลยีการสอนใดสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจมโนทัศน์ได้ดี ถูกต้อง หรือทำให้นักเรียนมีมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

